

מדינת ישראל
משרד החינוך

טיוטת מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד החינוך למוסדות ציבור

עבור פעילות ארגוני ילדים ונוער – פרסום להערות הציבור

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985¹, ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד החינוך (להלן - המשרד) למוסדות ציבור עבור פעילות ארגוני ילדים ונוער, כמפורט להלן:

תקנה תקציבית : 24-14-49

1. כללי

- (א) ועדת התמיכות של המשרד (להלן – ועדת התמיכות), תדון במתן תמיכות מתקציב המשרד, ובהמלצות למתן תמיכות למוסדות שונים, בהתאם לנוהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה במוסדות ציבור ולדיון בהן² (להלן - הנוהל) ובהתאם למבחנים אלה.
- (ב) התמיכה עצמה צריך שתינתן, אם אכן נכון וראוי לתתה, על פי עקרונות של סבירות ושוויון בין מקבלי התמיכה השונים.
- (ג) בבואה לדון ולהחליט בכל בקשה ובקשה לתמיכה, תשקול ועדת התמיכות את כל נסיבותיו של העניין, תוך יישום שוויוני, אחיד וענייני של המבחנים.
- (ד) כל שיקוליה של ועדת התמיכות יהיו ענייניים, תוך הפעלת אמות מידה מקצועיות, ככל שיידרש לפי העניין; החלטת ועדת התמיכות תהיה מנומקת.
- (ה) חלוקת הסכום המיועד לתמיכות בתקציב השנתי של המשרד, תיעשה לפי תחומי פעילות, הכל בכפוף לאמור במבחנים אלה ובחוק התקציב לשנת הכספים השוטפת, כפי שיפורט להלן.

2. הגדרות

במבחנים אלה-

"ארגון ילדים ונוער" – מוסד ציבורי כמשמעו בסעיף 3א לחוק הפועל שלא לכוונת רווח, המקיים את התנאים המפורטים להלן:

- (א) פועל עם ילדים ונוער על פי עקרונות החינוך הבלתי פורמאלי להשגת יעדים ערכיים חברתיים – חינוכיים תוך קבלת מערכת חוקים, תקנות, נהלים והנחיות החלים על פעילות נוער מאורגנת במדינת ישראל;
- (ב) בעל משנה חינוכית סדורה בתחום פעילותו המתבטאת בתוכניות שנתיות ורב שנתיות, המיושמות במסגרת פעילות רציפה ומתמשכת למען הפרט, הקהילה והחברה.
- (ג) פועל עם ילדים ונוער על בסיס הצטרפות מרצון.

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34.
² י"פ התשע"ג, עמ' 3172.

- (ד) הגוף מבוסס על השקפת עולם ומטרות פעולה מוצהרות ומגובשות ותקנון מוגדר ומובנה העולה בקנה אחד עם ערכי מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, כמשמעותה במגילת העצמאות וכקבוע בחוקי היסוד של המדינה ;
- (ה) בארגון קיימות 3 שכבות גיל ברצף, לכל הפחות ;
- (ו) לארגון תחום עיסוק ראשי אחד לפחות שלשמו הוקם, לטובת קידומו הוא פועל עם בני הנוער ועל פיו נבחנות התפוקות החינוכיות שלו.

"חניך" – ילד או נער, בגילאי כיתות א' עד יב', שהצטרף ונרשם לגוף באופן רצוני, נוטל חלק בפעילותו הסדירה והקבועה של מרכז הפעילות אותו הוא פוקד,

"מדריך צעיר" – מדריך בגילאי כיתה ט' עד י"ב אשר נבחר להדרכה על ידי הצוות החינוכי של הארגון, עבר הכשרה חינוכית-ערכית מתאימה, בהתאם למפורט להלן בסעיף 4(יב) ומדריך בפועל באופן קבוע קבוצה או שמדריך קבוצות שונות במרכז פעילות בנושאים מסוימים, בהיקף שלא יפחת מהדרכה אחת בחודש.

"מדריך בוגר" – מדריך בן 20 שנה לפחות, המכיר ומזדהה עם ערכי הארגון, אשר נבחר לתפקידו על ידי הצוות החינוכי של התנועה, עבר הכשרה מתאימה ובכלל זה את ההכשרה המפורטת להלן בסעיף 4(יב) המדריך בפועל, באופן קבוע, קבוצה או מדריך קבוצות שונות במרכז פעילות בנושאים ייחודיים, בהיקף שלא יפחת מהדרכה אחת בחודש ;

מרכז פעילות - אתר קבוע שבו פועלים באופן קבוע 50 ילדים או בני נוער לפחות בשתי קבוצות גיל נפרדות לפחות ; ובישובים שמספר תושביהם קטן מ-3000 – אתר קבוע שבו פועלים באופן קבוע 40 ילדים או בני נוער לפחות, בשתי קבוצות גיל נפרדות לפחות ; מספר מרכזי הפעילות שיוכרו לארגון לא יעלה על מפתח של מרכז פעילות אחד ביישוב לכל 5,000 ילדים בגילאי 6 עד 18 המתגוררים בו ; לגבי אתר כאמור הפועל במבנה חינוך פורמאלי (לדוגמה : בית ספר, ישיבה קטנה) יחולו ההוראות הבאות :

- (1) המזכיר הכללי של ארגון הילדים והנוער יצהיר למינהל חברה ונוער כי לא עלה בידו למצוא מבנה אחר לקיום הפעילות ;
- (2) הפעילות מתקיימת שלא בשעות הלימודים ; בשבתות בחגים ובפגרות ניתן לקיים הפעילות בכל שעה שהיא.
- (3) ארגון הילדים והנוער יגיש למשרד הצהרה החתומה בידי מנהל המוסד החינוכי, הכוללת את הפסקאות הבאות :
  - (א) פעילות ארגון הילדים והנוער מתקיימת, לאחר שעות הלימודים ;
  - (ב) פעילות ארגון הילדים והנוער היא וולונטרית, והובהר לכל תלמידי המוסד החינוכי, בכתב ובעל פה, כי אינם מחויבים להשתתף בה ;
  - (ג) פעילות ארגון הילדים והנוער אינה מיועדת לתלמידי המוסד החינוכי בלבד ופתוחה לכל ;

(ד) פעילות ארגון הילדים הנוער אינה כלולה במסגרת תוכנית הלימודים של המוסד החינוכי, המוסד החינוכי משמש אכסניה בלבד ;
(ה) חבר הסגל החינוכי של המוסד החינוכי אינו משתייך לסגל מרכז הפעילות ;
(ו) לארגון הילדים והנוער אין כל זיקה תאגידית או כפיפות ארגונית או מנהלית למוסד החינוך הפורמלי ולהנהלת מוסד החינוך הפורמלי אין כל סמכות כלפי הארגון.

3. סוגי הפעילות והנושאים הנתמכים

- (א) פעילות סביב תחום העיסוק של הארגון כמפורט בהגדרת "ארגון ילדים ונוער" שבסעיף 2(ו) ;
(ב) פעולות חברתיות, ערכיות וחינוכיות במשך כל השנה עם חניכי ארגון הנוער והקהילה ;
(ג) פעולות להעצמת קבוצות אוכלוסיות חלשות בקהילה : מבוגרים, נוער וילדים ובכלל זה סיוע והפעלה של ילדים ולנוער בעל צרכים מיוחדים, נוער עולה, נוער מנותק.
(ד) פעולות לסיוע למפעל ההתיישבות באזורי הארץ השונים ;
(ה) פעולות המעודדות שירות צבאי, לאומי או אזרחי ;
(ו) פעולות המעודדות ילדים ובני נוער להתנדבות, עבודה בחופשה וניצול הפנאי ;
(ז) פעולות להכשרה, הדרכה וסיוע לחברי ארגון הנוער לביצוע הפעולות האמורות בסעיפים קטנים א – ו .

4. קריטריונים ותנאים

- (א) הארגון עומד בהגדרת "ארגון ילדים ונוער" ;
(ב) ארגון הנוער רשום כחוק ; כל פעילות ארגון הנוער, לרבות הפעלת כוח האדם הנדרשת לכך, תהיה מרוכזת בארגון הנוער ותבוא לידי ביטוי במסמכי הכספיים.
(ג) לארגון הנוער יש תקנון בו ינוסחו מטרותיו האידיאולוגיות, החברתיות והערכיות, דרך פעולתו וכן מבנהו הארגוני.
(ד) לא תינתן תמיכה לארגון נוער שיש במטרותיו או בפעולותיו, במפורש או במשתמע, שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית או הסתה לגזענות.
(ה) המבנה המוסדי של ארגון הנוער מושתת על בסיס דמוקרטי.
(ו) ארגון הנוער יפעל על פי אחת מהחלופות הבאות :
1. מפעיל 7 מרכזי פעילות לפחות הפזורים ברחבי הארץ, בארבעה מחוזות לפחות ופועל בארבע שכבות גיל ברצף ;
2. מפעיל 12 מרכזי פעילות לפחות בשלושה מחוזות לפחות ופועל בארבע שכבות גיל ברצף ;
3. הארגון מפעיל 20 מרכזי פעילות לפחות בארבעה מחוזות לפחות, ופועל בשלוש שכבות גיל ברצף.

לעניין סעיף קטן זה, הגדרת המחוזות תהיה בהתאם לחלוקת המחוזות המוגדרת בידי המשרד.

האמור בסעיף קטן זה יחול אלא אם נוכח אפיוניהם הייחודיים של חניכי ארגון הנוער (כגון: מוצא עדתי או לאומי או שהארגון הוא ארגון לילדים בעלי צרכים מיוחדים), ראוי, לדעת ועדת התמיכות, להסתפק בפעילות בשני מחוזות בלבד. החלטת הועדה תהיה מנומקת; בכל מקרה, ארגון הנוער יפעיל ארבעה לפחות מתוך מרכזי הפעילות שלו במחוז הדרום או במחוז הצפון או בשניהם, בהתאם לחלוקת המחוזות בידי המשרד, או בישובים שמדד הטיפוח המשרדי שנקבע להם הינו 6 ומעלה; ארגון נוער יהיה רשאי לדווח על מרכז פעילות נוסף באותו ישוב או באותה העיר על כל 20,000 תושבים.

(ז) ארגון הנוער מקיים לחבריו פעילות שבועית סדירה וקבועה, בת 90 דקות לפחות, פעמיים בשבוע, וזאת במסגרת החינוך הבלתי פורמאלי.

(ח) הארגון פעל כארגון נוער ברציפות שנתיים לפחות לפני הגשת הבקשה לתמיכה;

(ט) לאור חשיבותה של האחדות כערך חשוב ומרכזי בתפיסת העולם במדינת ישראל, לא יוכר ארגון נוער המונע הצטרפות חניכים על בסיס עדה או דת או לאום.

(י) מספר החניכים בארגון הוא 1000 לפחות. במקרה של ארגון המפעיל ילדים ונוער בעלי צרכים מיוחדים ידרשו 600 חניכים לפחות. מספר החניכים יקבע לפי רשימת חניכים עם מספרי זיהוי וכתובת או לפי דרך אומדן מתאימה אחרת; לבקשת התמיכה שיגיש ארגון הנוער למשרד תצורף רשימה כאמור על גבי דיסקט בקובץ ממוכן כפי שידרוש המשרד; במקרים בהם, מטעמים של הגנת הפרטיות, תאשר ועדת התמיכות כי לא ניתן להעביר רשימת חניכים כמבוקש, תיבחן עמידת ארגון הנוער בתנאי זה בהתאם לאומדן שייקבע ובהסתמך על ביקור בסניפי ארגון הנוער.

(יא) ארגון הנוער ימסור נתונים על פי דרישתו של המשרד ויתן, עם הגשת הבקשה לתמיכה, הסכמתו בכתב לכך שהמשרד או בא כוחו יאספו מידע אודותיו ויעשו בו שימוש לצורך אישור הנתונים וביצוע הקצאות התקציב; המשרד יקבע את תדירות איסוף המידע בהתאם לצרכיו.

(יב) לארגון תשתית מדריכים מיומנים, בעלי ידע וניסיון בעבודה עם ילדים ונוער, שעברו את ההכשרה הנדרשת כמפורט להלן:

(1) נושאי ההכשרה יכללו, לפחות, פיתוח המנהיגות והאחריות של המדריך, היכרות עם תכניות הדרכה, מתודיקה של הדרכה והתנסות אישית, ביטחון ובטיחות;

(2) היקף ההכשרה- תכנית ההכשרה תהיה בהיקף של 60 שעות לפחות ותיעשה במסגרת ארצית או מחוזית (לא סניפית) ולא תפחת מ- 4 שעות ביום; על מדריך לעבור הכשרה זו טרם כניסתו לתפקיד;

(3) ליווי וחניכה - ההכשרה תכלול ליווי וחניכה של המדריכים במהלך פעילותם, במפגשים של פעם בחודש לפחות; החונכים יהיו מדריכים בעלי ותק של שנת הדרכה לפחות;

(4) תוכנית ההכשרה תוגש לאישור מראש של המינהל;

(ג) הארגון יפעיל מרכז הדרכה ראשי המפתח תכנים, פועל להפצתם ומקיים דיאלוג חינוכי מתמשך עם מרכזי הפעילות; הפצת התכנים תהיה הן באמצעות חומרי הדרכה והן באמצעות סמינרים למדריכים ולחניכים.

(יד) הארגון פועל על פי תכנית פעילות חינוכית שנתית ורב שנתית שתאושר בידי מינהל חברה ונוער שבמשרד החינוך בהתאם להנחיות היסוד במבחנים אלה.

(טז) הארגון יבטח את חניכיו, מדריכיו ומתנדביו בביטוח, לרבות ביטוח מעבידים וצד שלישי, לכיסוי הסיכונים בכל פעילות הארגון ;

(יח) הארגון מקיים את הוראות החוק למניעת העסקת עברייני מין במוסדות חינוך, התשס"ב-³2002

5. עקרונות נוהליים

(א) בשום מקרה לא תעלה תמיכת הממשלה על 75% מתקציב ארגון הנוער ; בתחשיב זה יובאו בחשבון כל מקורות התקציב המגיעים לארגון הנוער, שלוחותיו ומרכזי הפעילות שלו מכל משרדי הממשלה ושעל ארגון הנוער חובה לדווח עליהם בהצעת התקציב ובדו"חות הכספיים.

(ב) בשלב הראשון תחושב מסגרת התמיכה של ארגוני הנער על כלל התקציב המצוי בתקנה, בהתאם לנתוני השנה שקדמה לשנת התקציב עבורה מתבקשת התמיכה ; עד 80% ממסגרת התמיכה שחושבה תשולם בכפוף לדו"חות ביצוע רבעוניים שיוגשו למשרד ויאושרו בידו ; בשלב השני, במהלך הרבעון האחרון של שנת התקציב, ייקבע שיעור התמיכה הכוללת הסופית על פי נתוני הפעילות בשנת התקציב ותועבר או תקוזז יתרת התמיכה לארגוני הנוער, בכפוף לדו"חות ביצוע שיאושרו בידי המשרד.

6. עקרונות חישוב ההקצבה ואופן חלוקתה

(א) עד 3% מתקציב התקנה יהוו תמיכה במועצת ארגוני הנוער (להלן - המועצה), המאגדת בתוכה את כלל ארגוני הנוער החפצים להיות חברים בה, בהיקף של 70% לפחות ממספר הארגונים הנתמכים.

תוכר מועצה אחת בלבד, בתנאים אלה :

- (1) המועצה מחויבת לקבל לשורותיה כל ארגון נוער נתמך שיחפוץ בכך ;
- (2) כל ארגון יהיה חופשי להחליט על חברותו במועצה ;
- (3) ארגון שלא יהיה חבר במועצה, יפחית את שיעור התמיכה במועצה בהתאם לגודלו היחסי של אותו ארגון. מחצית ההפרש שיתקבל מההפחתה תצורף לשיעור שבסעיף מספרי החניכים, ותחולק בין כלל הארגונים על פי גודלם היחסי ; המחצית השנייה של ההפרש האמור תינתן לארגון האמור ;
- (4) המועצה תיתן שירותים לכלל ארגוני הנוער החפצים בכך, לרבות לאלו שאינם מאוגדים בה ; השירותים לארגונים שאינם מאוגדים במועצה יינתנו תמורת תשלום שסכומו יאושר מראש בידי המינהל ;
- (5) התמיכה במועצה תינתן על פי סעיף זה בלבד, בכפוף לתכניות פעולה שיאושרו מראש בידי המינהל, וכן להוצאות הנהלה ולהוצאות כלליות, בכפוף לכל דין ;

³ ס"ח תשנ"ח, 166.

(6) התמיכה תינתן למועצה בעבור סיוע, הכוונה, ייעוץ, ייצוג, וקידום פעילות כלל ארגוני הנוער בנושאים האלה :

- ייזום ופיתוח שירותים בתחומי החינוך, גיוס פרויקטים ומשאבים בעבור הארגונים ;
  - הפעלת פרויקטים חינוכיים עם ארגוני הנוער ;
  - פעולות והשתלמויות לקידום ולסיוע לארגונים בנושאים הקשורים במפעלי הארגונים ובטיוליהם ;
  - ארגון מערך השתלמויות חינוכיות ומקצועיות בנושאים הקשורים לארגוני הנוער ולפעילותם ;
  - פעולות לקיום ולקידום קשרים עם ארגונים דומים בעולם ;
  - פעולות לצורך ייצוג האינטרסים של כלל ארגוני הנוער, לפני גורמים שונים, לרבות השלטון המקומי ;
  - פעולות לסיוע ולקידום פעילות של ארגוני הנוער למען הקהילה ביישובים השונים ;
  - ריכוז, תיאום, הנחיה והכוונה מקצועית שוטפת לרכזי ארגוני הנוער.
- תמיכת המשרד לא תעלה על 90% מעלות הפעילות הנתמכת לפי סעיף זה ; בתחשיב זה יובאו בחשבון כל מקורות התקציב המגיעים למועצה מכל משרדי הממשלה ; למען הסר ספק, פעילות הנתמכת ממקור אחר בתקציב המדינה לא תיתמך לפי סעיף זה.

(ב) 7% מכלל התקציב יחולק באופן שווה בין כל ארגוני הנוער ;
(ג) 30% מסך כל התקציב יחולק לפי מספר החניכים והמדריכים הצעירים בגילאי א' עד י"ב העומדים בתנאי הסף ;

(ג) 20% מסך כל התקציב יחולק לפי מספר מרכזי הפעילות בארגון הנוער ; לעניין זה :
מרכז פעילות ביישוב רגיל- 1 נקודה

מרכז פעילות ברשויות מקומיות או בשכונות בערים גדולות שבהן ממוצע עשירוני הטיפוח, לפי מדד הטיפוח הנוהג במשרד, עולה על 6.0, או מרכז פעילות באזור סטטיסטי כפי שהוגדר ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שאחוז האוכלוסיה ממוצא אתיופי המתגוררת בו מקרב כלל האוכלוסייה עולה על 20% - 6 נקודות

(ד) 10% מהתקציב בסעיף קטן זה יחולק לצורך מפעלים לרבות מחנות, סמינרים וטיולים שמשכם יותר מיומיים ברציפות ויחושב לפי מספר הימים X מספר החניכים המשתתפים וגזירת החלק היחסי של כל ארגון נוער, אך לא יותר מההוצאה בפועל ; במפעלים ופעולות הכוללים לינה יוכפל מספר הימים במקדם 1.5 ;

(ו) 10% מהתקציב יחולק בעבור הוצאות ייחודיות לפי תוכנית עבודה לצורך שילוב של נוער עם מוגבלויות, נוער מנותק ונוער עולה ובלבד שההוצאות יאושרו בידי מינהל חברה ונוער והתמיכה תינתן כנגד הוכחות תשלום לפי ביצוע בפועל ;

(ז) 10% מהתקציב בסעיף קטן זה יחולק עבור פעולות העשרה בנושאים שונים שעל סדר היום. ניקוד בעד פעולות כאמור ינתן בהתאם למספר שעות הפעילות כפול מספר החניכים שהשתתפו בהן, ובלבד שהפעילות נמשכה 4 שעות לכל הפחות ;

(ח) 5% מהתקציב יחולקו עבור פעולות מרוכזות לחינוך לשירות צבאי או לאומי או אזרחי. ניקוד בעד פעולות חינוך כאמור ינתן בהתאם למספר שעות הפעילות כפול מספר החניכים שהשתתפו בהן, ובלבד שהפעילות נמשכה 6 שעות לכל הפחות; (ט) 5% מהתקציב יחולקו עבור התנדבות מובנית, רציפה ושיטתית של חניך לאורך השנה בהיקף שלא יפחת מ- 60 שעות שנתיות. ניקוד בעד התנדבות כאמור ינתן בהתאם למספר שעות ההתנדבות;

7. לא ייתמך לפי מבחנים אלה מוסד ציבור הנתמך לפי המבחנים לתמיכה בתנועות נוער⁴.

8. ביטול

המבחנים לתמיכה בארגוני נוער⁵ בטלים.

9. תחילה

תחילתם של מבחנים אלה ביום _____.

התשע"ג _____
(2013 _____)

_____
שי פירון, שר החינוך

(חמ 1888-3)

(803-35-2013-000028)

⁴ י"פ 5694, עמ' 3634.

⁵ י"פ 5732, עמ' 360.